

Dan heb je aan mij een slechte...

4 mei 2015

Dat waren de woorden van de financial controller toen de redacteur hem vroeg naar zijn ervaring met het thema integriteit. 'Dankzij de aanstelling van een vertrouwenspersoon kan ik integriteits-overtredingen nu direct melden. Als iemand zich niet houdt aan mijn procedures dan rapporteer ik dat. Mij kan anders medeplichtigheid worden verweten. Ik ga mijn eigen glazen niet ingooien'.

De overstap van het vermaarde corporate finance-adviesbureau naar het echte bedrijf was hem niet licht gevallen. Het superioriteitsgevoel dat 'board-consulting' met zich meebrengt brak hem op. Het begon al bij de sollicitatie. Na het goede gesprek met de cfo volgde totaal onverwacht een assessment. Een ware bezoeking. Toch onuitstaanbaar dat nota bene de medewerkers die hij daarna ging aansturen zich konden uitspreken over zijn geschiktheid? Dat was hij wel anders gewend. De dienstdoende bureaupartner nam de besluiten; daar had je maar mee te leven. Zijn vertrouwen in dat systeem had overigens wel een knauw gekregen toen hem een postdoctorale studie werd geweigerd. Volgens collega's het ultieme signaal om het bureau zo snel mogelijk te verlaten.

Het voorstel van de headhunter om de positie van financial controller te gaan vervullen kwam dus als geroepen. Het zou naast het in het vooruitzicht gestelde financiële perspectief vooral zijn maatschappelijke erkenning weer een boost geven. Thuis was de overstap niet in goede aarde gevallen. Felle reacties. Er was de laatste tijd ook te veel veranderd. De verf nog nauwelijks droog van de vrijstaande woning die hij, ver van de ouderlijke omgeving, in het Gooi had laten bouwen. Dat de nieuwe werkgever hoge eisen stelde aan het woon-werkverkeer sloeg daarom in als een bom. De echtgenote paste er voor om de kids weer wijs te maken dat er in de nieuwe metropool ook nieuwe vrindjes zouden zijn. Ze was bovendien geen stadsmens.

We schrijven een decennium later. Op zijn beletage in de stad is hij niet ongelukkig. Weer terug in de binnenstad; de geneugten des levens om de hoek van de straat. Abonnementen op filmhuis en theater; goedkope eethuisjes; leuke cafés. Natuurlijk beseft hij zich dat het leven haar tol heeft geëist. Jaren van strijd achter de rug; maar nu zeer tevreden met de omgangsregeling die uiteindelijk zijn beslag heeft gekregen. Wel gaat er de laatste tijd veel mis in het bedrijf. Het is die doorgeschoten democratische bedrijfscultuur. Waarom willen zijn decentrale controllers niet luisteren?

Onlangs weer het zoveelste probleem met een investeringsaanvraag. De controller van de grootste unit had een vrachtwagen aangeschaft zonder de juiste procedure te volgen. Die aanvraag moet, en dat weet die HBO-er verdraaid goed, eerst via hem, de concerncontroller, lopen! De persoon aanspreken heeft natuurlijk geen zin en het voorval melden bij de CFO komt hem op gezichtsverlies te staan. Dat dilemma houdt hem uit de slaap.

Maar plotseling keert het tij. Het bedrijf heeft besloten 'meer aandacht te geven aan ethiek en compliance'; 'altijd en overal voldoen aan geldende wet- en regelgeving'; 'aantoonbaar maken dat men op een integere wijze te werk gaat'. Om het niet bij woorden alleen te laten is een 'manager integriteit' aangesteld. Voor onze concerncontroller een geschenk uit de hemel. Nu kan hij zich als financieel geweten van de organisatie gaan manifesteren. En vooral niet te veel nadenken over nuances rondom het begrip integriteit. Gewoon kordaat optreden. Aldus maakt hij bij de vertrouwenspersoon alsnog melding van alle investeringsaanvragen die niet via zijn bureau zijn gelopen. 'Er zal in dit bedrijf geluisterd worden' schalt hij over de afdeling. 'Dan heb je aan mij een slechte'.

Arie Molenkamp RO (www.publicauditing.nl) is zelfstandig gevestigd als organisatieadviseur, auteur, opleider en coach. Eerder was hij directeur bij KPMG Management Consulting.